

**ÇEVİRİ**

## CHAUCER'IN GEÇ ORTAÇAĞ İNGİLTERE'SİNDE EDEBİ NOMİNALİZM:ÖNCÜ BİR PARADİGMAYA DOĞRU\*

Richard J. UTZ

Çev. Selena ERKIZAN†

Julia Kristeva, Antoine de la Sale'in (yaklaşık 1385-1460) nesir türündeki eserlerine dair bir inceleme olan *Le Texte du roman* (1970) isimli kitabında dilbilimsel bir form ve edebi bir tür olarak romanın ortaya çıkışının, Ortaçağ'ın ikinci yarısında (onikinci yüzyıldan onbeşinci yüzyıla kadar olan kısım) imlerin algılanışına dair temel bir değişime bağlı olarak ortaya çıkışının nasıl olanaklı olmuş olduğunu göstermeye çalışır.<sup>1</sup> Kristeva, bu geçiş evresinde imgeye dayalı düşüncenin yerini ime dayalı düşünceye bıraktığını ve nominalizmin Ortaçağ imgelemleştirme söyleminden (erken ve geç Ortaçağ Neoplatonik realizmi tarafından temsil edildiği üzere) erken modern imgelem yıkımına geçişte (geç Ortaçağ nominalizmi tarafından temsil edildiği üzere) önemli bir basamak teşkil ettiğini öne sürer.

370

Kristeva'nın Rus biçimciliğini ve Peirceçü/Saussurean dilbilimi geç Ortaçağ edebiyatına uygulaması nedensiz yere gerçekleşmedi. Bu, disiplinler arası ve Avrupa kültür tarihini Ortaçağ realizminden erken modern dönem nominalizmine geçişin kendisinde ifadesini bulduğu büyük bir paradigma değişimini çokça kuram ağırlıklı olarak yeniden okuma girişiminin bir sonucudur. İlginçtir ki, bu eleştirel girişim günümüz eleştirel kuramlarındaki bir paradigma değişimi tarafından da tetiklenmiştir. 1960lar'dan bu yana, insani bilimlerdeki pek çok geleneksel varsayım ve metodolojiye meydan okunmuştur. Ortaçağ çalışmaları alanında bu paradigma değişimi, daha önceden marjinal olan "nominalizm"e edebi metinlere uygulamakta kullandığımız eleştirel sözlüğümüz içerisinde ona başat bir terim haline gelme onurunu bahşetmiştir.

Bu kısa, kapsayıcı ve öncü *essa*'in (*makalenin*) amacı Ortaçağ edebi metinlerinin nominalist yorumlarını ya da okumalarını sunmak değildir. Buna karşın, benim amacım bu tür yorumların neden ve nasıl—ben gözlemlerimi geç Ortaçağ İngiliz edebiyatının alanıyla sınırlayacağım—

\*Richard J. Utz, "Literary Nominalism in Chaucer's Late-Medieval England: Toward a Preliminary Paradigm," *The European Legacy* 2, no.2 (1997): 206-211.

†İstanbul Yeniüzyıl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, Araştırma Görevlisi. selena.erkizan@yeniuyuzil.edu.tr

kültürel ve eleştirel paradigma değişimlerinin çağında meydana gelen karmaşık anlam kuruluşlarının bir parçası olarak ortaya çıktığını göstermektedir.

*Ortaçağın Günbatımı* (1924) isimli kitabında Johan Huizinga insani bilimlerde Batılı Ortaçağlar'ın realist ve nominalist düşünce geleneklerinin etkisi üzerine yapılan modern araştırmalar hakkındaki *communis opinio*'ya (*genel kaniya*) dair gözlemlerde bulunur:

Tümeller hakkındaki tartışmalar üzerine fazlaca kafa yormak konusunda temkinli davranmalıyız. İyi biliyoruz ki, *universalis ante rem*'i (*tikel öncesi tümeller*) dile getiren ve genel idelere içkin zorunluluk ve önceden olmaklık atfeden realizm, savaşmadan, kayıp vermeden Ortaçağ düşüncesine hakim olmadı. Kuşkusuz, orada nominalistler de vardı. Ancak radikal nominalizmin bir tepki, bir direniş, Ortaçağ ruhunun temel eğilimlerini kullanarak zemini tartışmaya açan bir hareketten öteye gidemediğini söylemek çok da kaba bir ifade olmasa gerektir.<sup>2</sup>

Kitabın 1954 edisyonunun arka kapağında ise, Huizinga'nın kitabı şöyle tanıtılmaktadır:

Bu kitap tarih içerisinde, Ortaçağlar'da Rönesans'ın muazzam enerjisine yol açan o önemli anı ele almaktadır. O zamanlara hakim olan düşüncelerin—ki bu düşünceler Ortaçağ dünyasını bir arada tutan, dinini destekleyen, edebiyat ile sanatını besleyen düşüncelerdir—analiziyle, gelişiminin zirvesine ulaşmış bütün bir kültürün tarzı belirir.

Hem Huizinga'nın çalışmasının dili ve hem de editörün bu çalışmaya dair okuması bize pek çok şey anlatır çünkü bunlar bize açıkça belirgin, soyut bir Ortaçağ Aklının hakim olduğu tek ve bütünsel bir tarihsel varlık olarak görülen bir Ortaçağ fikrini sunarlar. Bu büyük idealist yapı içerisinde, geç Ortaçağlar sade bir ifadeyle yüksek Ortaçağlar'ın “uç” bir uzantısıdır; geç Ortaçağ nominalizmi sadece bir “teпки”, gelecekteki gelişmeler üzerinde hiç etkisi olmayacak olan marjinal bir “karşı-oluşum”dur.

Huizinga'da belirgin olarak karşımıza çıkan geç Ortaçağ nominalizminin öneminin azımsanması durumu, 1960lar'a girilirken teolojinin, felsefeye, görelî bir üstünlük elde etmiş olmasından ileri gelir. Modern Katolik teoloji üzerinde hayati öneme sahip olan yüksek Ortaçağ figürü Thomas Aquinas'ı savunmaya kararlı olan Katolik alimler, akıl ve

inanç arasındaki Thomistik sentezi başarıyla sorguladığı için genellikle nominalizmi görmezden gelmişlerdir. Nominalist hareketin *venerabilis inceptor*'unu da (*saygıdeğer hoca*), düşünceleri geç skolastisizmin karakteristik yıkıcı niteliğini taşıdığı için onu radikal bir skeptik olarak değerlendirmişlerdir.<sup>3</sup> Öte yandan, Protestan alimler de nominalizmi önemli bir basamak olarak görmelerine karşın—yüksek Ortaçağ Katolisizminden öte elbette—onlar da John Wycliffe ve Martin Luther gibi figürlerin önemi üzerinde durmuşlar ve nominalistleri sadece ve sadece Reformasyon'un öncüleri olarak görmüşlerdir. Katoliklerin Thomizm ile yüksek Ortaçağlar'a ve Protestanlar'ın da Reformasyon'a belli bir imtiyaz atfetmeleriyle, nominalizm bu iki grubun temel ilgi alanlarının yalnızca tamamlayıcısı haline gelmiştir. Sonuç olarak, bu marjinal alana sarfedilecek araştırma gücü başka yönlere aktarılmıştır. Var olan paradigmatik açılımların inatçılığı yüzünden olacak, pozitivist, tarihselci ya da biçimci-Yeni Eleştirel gelenek içerisinde nominalizm ve geç Ortaçağ İngiliz edebiyatı arasındaki düşünce alışverişlerini inceleyen sadece bir avuç dolusu çalışma bulunmaktadır.<sup>4</sup>

1945'ten sonra, felsefe kendisine biçilen *ancilla theologiae* (*teolojinin hizmetçisi*) konumundan giderek kendini kurtarmaya başladı. Buna bağlı olarak, önceden marjinalleştirilmiş çalışma alanlarına daha çok ağırlık verilmeye başlandı. Almanya'da Hans Blumenberg, bilim insanlarının nominalizmin Batı düşüncesi tarihindeki önemini anlamalarına yardımcı oldu.<sup>5</sup> İngiltere'de Gordon Leff Occam üzerine yaptığı genişletilmiş çalışmasında, filozofun yalnızca bir skeptik olduğunu ifade ettiği önceki ifadelerini içeren etkileyici bir *retractatio* (*sözlerini geri alma*) yayınlamıştır.<sup>6</sup> William Courtenay, Laurence Eldredge, David Knowles, Armand Maurer, Heiko A. Oberman ve—pek yakın bir tarihte—Marilyn McCord Adams nominalizmi önemli bir düşünsel hareket olarak yeniden değerlendirmek ve ondördüncü yüzyılı da "Avrupa'nın düşünsel hayatını belirleyen *idées-forces*'ler (*itici düşünce*) üretmekte onüçüncü yüzyıldan daha verimli"<sup>7</sup> olduğu şeklinde bir değerlendirmede bulunmaları için edebiyat eleştirmenlerine yeterince neden sunmuştur. Üstüne üstelik, Doğu Avrupa Marksizmi—felsefi düşünme seviyesinde—geç Ortaçağ nominalizmini tikele dair gelişen modern, antiklerikal bir tavır olarak sunmuştur.<sup>8</sup> Son olarak ve yakın zamanda, geç Ortaçağ metinlerini inceleyen eleştirmenler kendi modern ve postmodern epistemolojik inançlarının nominalist tezlerle şaşırtıcı bir paralelliğini olduğunu keşfettiler.<sup>9</sup> Postmodern kuramsal yönelimler, ana akım araştırma alanlarını yeniden ele alan bilinçli revizyonist tavırlarıyla Ortaçağlar'ın İngiliz edebiyatı alanı üzerinde hakim, var olan paradigmalara savaşılabilmek için

eleştirmenlere güçlü bir girişimde bulunma fırsatı verdiler. Akademi içinde ve dışında, nominalizme yönelen genel bir paradigma değişimine işaret eden ve onu destekleyen tek en önemli olay, belki de, Umberto Eco'nun *Gülün Adı'nın* yayınlanması olmuştur. Bu kitapta, Sherlock Holmesçu tümdengelsel akıl yürütmenin—yani bilimin—ve yapısalılık sonrası semiyotikin sadece olumsal, nominalistik bir dünyada bir işlevinin olabileceği gösterilmiş ve bu düşünce Occamlı William'dan esinlenilerek kurgulanmış Baskerville William karakterinde vücut bulmuştur.<sup>10</sup>

Yükselen değer olarak kendini gösteren *nominalizm* teriminin yerleşik, yeni bir paradigma olarak İngiliz Ortaçağ çalışmalarında bir akım halini almış olması Chaucer ve nominalizm üzerine yapılan bibliyografik girdilerin tarihsel karşılaştırmalarıyla doğrulanabilir: 1974'ten önceki dönemi kapsayan bütün Chaucer çalışmaları bibliyografyalarında, Occamcı teoloji üzerine yalnızca tek bir konu girdisi bulunmaktadır. Buna karşın, *The Essential Chaucer*'in 1987 edisyonu "nominalizm" başlığı altında sekiz girdi içermekte ve 1988 tarihli *Bibliography of Chaucer* beş tane girdi listelemektedir.<sup>11</sup> Daha genel olarak, bütünüyle geç Ortaçağ nominalizmi ve edebiyatı arasındaki alış verişe odaklanmış ya da en azından buna belli bir yer ayıran İngiliz edebiyatı çalışmalarına dair kendi istatistiksel değerlendirmeye bakılacak olursa, 1970 yılından önce üç tane çalışma bu yıldan bugüne kadar geçen zaman dilimi içerisinde ise otuz sekiz çalışma yayınlanmıştır. Bu sayım 1995-6 yılları arasında yayınlanma programına alınmış ek yirmi beş tane çalışmayı dahil etmemektedir.<sup>12</sup>

Makalemin geriye kalan kısmını *edebi nominalizm* terimini, geç Ortaçağ metinlerini yeniden okumak için eleştirmenlerce şimdiye kadar seçilmiş üç ana yaklaşımın öncü paradigması olarak kullanılmasını önermeye ve bu öneriyi geliştirmeye ayıracağım. Bu ana yaklaşımlar şunlardır: filolojik anlamda doğrudan bir kaynak olarak nominalizm, çağdaş felsefi bir üst yapı olarak nominalizm ve yaygın modern/postmodern görüşlerin tarihsel yeniden doğrulanma aracı olarak nominalizm.

Halen gelişmekte olan bu yeni paradigma değişimi çok kesin bir biçimde şimdiye kadar çoktandır üstü örtülmüş gibi görünen felsefi kaynak çalışmalarına yeni bir gözle bakılmasına olanak tanımıştır. Pek çok bilim insanı arasında nominalist düşüncenin geçer akçe haline gelmiş olmasından ötürü J. Stephen Russell, John Skelton'ın *Bouge of Court*'undan özlü bir söz bulup çıkarmıştır ortaya: "Yanlış bir soyuttan yanlış bir somut çıkar." Bu özlü söz Russell'a nominalist epistemolojiyi, tikel fenomenlerin öze olan üstünlüğünü anımsatır; bu aynı zamanda onu nominalizmin "Skelton'ın kendisini Oxford'da sayelerinde görünür kıldığı dilbilgisi, mantık ve

metafizik” alanlarında çok etkili olduğuna ikna etmiştir. Dolayısıyla kendisi bu sözü alıp tüm *Bouge of Court*'u nominalist bir alegori olarak tanımlamak için kendisine bir zemin olarak kullanmıştır.<sup>13</sup> Benzer şekilde, Richard J. Utz, Chaucer'ın arkadaşı Ralph Strode'un Thomist bir filozof olduğu görüşüne karşı çıkmıştır; bu görüş ise bilim insanlarına göre eleştiride Thomist hegemonyanın bir sonucudur. Çünkü sadece Strode'a Thomist—dolayısıyla da realist bir filozof—demek için elimizdeki kaynaklar yetersiz değildir. Aynı zamanda—en azından mantık söz konusu olduğunda—Chaucer'ın “filozof Strode”unu *via moderna* (*modern yönelim, eğilim*) nominalizmin takipçisi olarak kabul etmek için de yeterince delilimiz bulunmamaktadır.<sup>14</sup> Eğer Chaucer *Troilus and Criseyde* isimli şiirini nominalist Strode'a “ihtiyaç olursa lazım geleni düzelt”irmek için adadı ise,<sup>15</sup> “Troilus” karakterini potansiyel olarak tehlikeli bir geç Ortaçağ determinizminin edebi temsili olarak gören yorumlar, olduklarından daha tutarlı görüneceklerdir.

Şu ana kadar, felsefi bir üst yapı olarak nominalizm düşüncesi edebiyat ve felsefe arasındaki ilişkiyi kurmada en başarılı yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu disiplinler arası yaklaşım nominalizmi genellikle Paris, Oxford ve Cambridge'in fildişi kulelerine hapsolmemiş çok önemli bir geç Ortaçağ düşüncesi olarak ele alır. Bu düşünceyi ele alan birtakım bilim insanları okulların kamusal alandaki tartışmaları ya da ayinler ile dua kitapları aracılığıyla nominalist düşüncelerden haberdar olmuş olabileceklerini iddia etmektedirler; diğerleri nominalizmin akademik ve bazen daha genel, tipik bir geç Ortaçağ zihniyetinin, anlayışının, *Zeitgeist*'inin (*zamanın ruhunun*) korkutucu derecede muntazaman bir ifadesi olarak görürler. Genelde, okumalar birbirine bağlı dört ilişki alanı belirlemişlerdir: epistemoloji, dil sorunu (tümeller ile tikeller), poetik yapı ve insani olan ile ilahi olan arasındaki ilişki.<sup>16</sup> Bütün bu dört tartışmayı da bir çalışmada kapsamış olan bir bilim insanı bu makalenin amacını son derece güzel bir biçimde ortaya koymaktadır: Sheila Delany, “Undoing Substantial Connection: The Late Medieval Attack on Analogical Thought” isimli makalesinde Chaucer'ın metinlerini kendisinin “ondördüncü yüzyılın belirsiz teolojik koşulları”<sup>17</sup> olarak nitelendirdiği bir *Zeitgeist* içerisinden tarihselleştirir. O, geç Ortaçağ kozmoloji, mantık, fizik, şiir, politik kuram ve görsel sanatlar aydınlarının önemli bir kısmının analogik akıl yürütmeleri ve alegorik temsilleri reddettiklerine dair kanıtlar sunar. Alegorinin içinde değişimi barındırmayan iyi kurulmuş bir sistemde işlerlik kazanabileceğini öne sürer. Pek çok düşünsel varsayıma ve kültürel kuruma eş zamanlı olarak karşı çıkmış olan ve felaketlerle dolu ondördüncü yüzyıl, öngörülebilir düşünme formlarını giderek istikrarsızlaştırmıştır. Delany,

Chaucer'ın giderek alegoriyi terk ettiğini çünkü dalgalı bir toplumda ve olumsal bir evrende edindiği tecrübelerini dile getirmek için daha tikel estetik modellere başvurduğunu ifade ediyor. Sonuçta, Delany alegorinin terkinin kendi iradeleri doğrultusunda eyleyebilen karakterler ortaya koyma uğraşına bağlamaktadır.

Yirminci yüzyılın tümellere kayıtsız, olumsal ve bireyin öngörülemez özgür iradesini yansıttığı bir dünyası (bir diğer deyişle, nominalist bir dünyası) olduğuna inanan modernist/postmodernistlerden olsa gerek, bir diğer grup eleştirmen geç Ortaçağ nominalizmine bu yaygın modern/postmodern kavrayışların tarihsel öncüsü—ve dolayısıyla tarihsel bir yeniden savunu zemini olarak—bakıyorlar. Söz konusu geç Ortaçağ İngiliz edebiyatı olduğunda, Stephen Knight gibi eleştirmenler Chaucer gibi belli Ortaçağ yazarlarının yirminci yüzyıl okuyucusu üzerinde büyük bir etkisi olmasının nedeni olan bir *edebi nominalizm* kavrayışını dile getiriyor:

Pek çok yazar Chaucer'ın biricikliğinin onun zekasından, gülünçlüğünden, ironisinden ve bereketliliğinden ileri geldiğini öne sürmüştür. Fakat bütün bunların dışında, diğer Ortaçağ yazarları yüksek nitelikli olarak nitelendirilseler de, bizim bugünkü edebiyatımızın ve düşünsel hayatımızın yakınından uzağından geçmemelerine karşılık, onu modern dünyayla ve modern düşünceyle ilintili kılan, göz ardı edilemez belirgin bir özelliği olması da vardır.<sup>18</sup>

Knight, Chaucer'a duyduğumuz modern ilginin *Canterbury Tales* ve *Troilus and Criseyde* isimli eserlerinde karakterlerin romandakine benzer bir biçimde ruhsal çözümlemelerinden kaynaklandığını söyleyerek devam eder:

Hristiyan teologları bir yana bırakırsak, bugünlerde hepimiz birer nominalistiz ve kanımca Chaucer'ın karakter betimindeki değişim geç Ortaçağlar'daki bu büyük felsefi değişimi yansıtır. İşte, onun karakterlerinin bize yakın gelişiminin altında bu yatar—Papaz, Bathlı Kadın, Değirmenci gibi karakterleri Shakespeare'in ya da Dickens'in karakterleri kadar yakındır bize ve bunu diğer hiçbir Ortaçağ yazarında bulmak mümkün değildir.<sup>19</sup>

Knight'ın Chaucer'a atfettiği bu “modern” olma durumu anakronistiktir ve diğer paradigmlar gibi, edebi nominalizm paradigmasının, maceraperest uygulamalardan nasibini aldığını göstermektedir.<sup>20</sup> Bu değişim labirenti içerisinde, yirminci yüzyılın eleştirel

*Chaucer'in Geç Ortaçağ İngiltere'sinde Edebi Nominalizm:  
Öncü Bir Paradigmaya Doğru*

okuyucusunun geç Ortaçağ İngiliz metinlerinde kendi sanat, dil ve dünya anlayışına yakın bir şey arama çabası, yakın zamanda J. Stephen Russell hem Occam ve hem de Chaucer'a "dilbilimsel relativizm" atfettiği anda ve onları "Saussure sonrası dilbilimciler"<sup>21</sup> olarak nitelendirdiğinde ortaya çıkmıştır. Fakat, *edebi nominalizmin* (post)-modern savunucularını eleştiren daha sert, tarihselci bilim insanları geç Ortaçağ düşünürlerinin hareket noktalarının Carnap, Frege, Peirce, Quine, Russell, Schlick, Saussure ve Wittgenstein gibi modern filozofların temel düşünsel ilgileriyle ortak yönler taşıdığını görmezlikten gelmektedirler.<sup>22</sup> Bu filozofların gözünde, geç Ortaçağ düşünürlerinin diğerlerinden ayrılma durumları, (erken) modern Avrupa'nın oluşumuna yol açan o evrimsel süreç ile yanılmaz bir biçimde ilişkilidir. Bu düşünürlerin aykırılıkları aynı zamanda kendi kavrayışlarıyla da sarsılmaz bir biçimde ilintilidir çünkü yirminci yüzyıl edebiyat eleştirmenlerinin gözünde Chaucer'ın ya da Antoine de la Sale'ın edebi nominalizmi bizim postmodern sanatsal yapılarımız, estetiğimiz ve benliklerimizle bağlantılı halde durur.<sup>23</sup> Bu açıdan, elbette, eleştirel kuram alanında yapılan bazı son çalışmalar beni *edebi nominalizm* paradigmasına dair yapılacak gelecek çalışmalarda bu yan alanın en verimli sonuçları vereceği kehanetinde bulunmaya yönelmektedir.<sup>24</sup>

## 376

<sup>1</sup>Julia Kristeva, *Le texte du roman: approche sémiologique d'une structure discursive transformationnelle* (The Hague: Mouton, 1970). Bu makale için, Seán Hand'ın Kristeva'nın Toril Moi için yazdığı bölümün çevirisini kullanıyorum. Toril Moi, ed., *The Kristeva Reader* (New York: Columbia University Press, 1986), 62-73.

<sup>2</sup>Johan Huizinga, *The Waning of the Middle Ages* (Garden City, N.Y.: Doubleday Anchor Books, 1954), 204.

<sup>3</sup>William Courtenay'ın onikinci yüzyılın ilk yarısında nominalizme karşı geliştirilen eleştirilere dair tartışması için bakınız "Nominalism and Late Medieval Religion," şunun içinde Charles Trinkaus and Heiko A. Oberman, eds. *The Pursuit of Holiness in Late Medieval and Renaissance Religion* (Leiden: E.J. Brill, 1974), 26-59. Thomizm'e karşı Occamizm'e ayrıcalıklı bir konum kazandırılmasıyla dile getirilen yıkım paradigmasının bir örneği için başvurunuz: Gordon Leff, *The Dissolution of the Medieval Outlook: An Essay on Intellectual and Spiritual Change in the Fourteenth Century* (New York: Harper & Row, 1976).

<sup>4</sup>Nominalizm ve Chaucer üzerine yapılan çalışmalara tarihsel bir genel bakış için başvurunuz: Richard J. Utz, *Literarischer Nominalismus im Spätmittelalter: Eine Untersuchung zu Sprache, Charakterzeichnung und Struktur in Chaucers Troilus and Criseyde* (Frankfurt am Main: Verlag Peter Lang, 1990), 41-75 ve William H. Watts and Richard J. Utz, "Nominalist Perspectives on Chaucer's Poetry: A Bibliographical Essay," *Medievalia et Humanistica*, 20 (1993): 147-173.

<sup>5</sup>Başvurunuz, Hans Blumenberg, *Die Legitimität der Neuzeit* (Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1966); Hans Blumenberg, *The Legitimacy of the Modern Age*, çev. Robert M. Wallace (Cambridge: MIT Press, 1983).



<sup>6</sup>Gordon Leff, *William of Ockham: The Metamorphosis of Scholastic Discourse* (Manchester: Manchester University Press, 1975).

<sup>7</sup>David Knowles, *The Evolution of Medieval Thought* (New York: Random House, 1962), 334.

<sup>8</sup>Başvurunuz, örneğin, şu girdi: "Nominalismus," in Günter Gurst, et. al.eds., *Lexikon der Renaissance* (Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1989).

<sup>9</sup>Bir eleştirmenin Chaucer'ı—*nominalist* olduğu için—spesifik anlamda modern olarak ele aldığı yazısı için bakınız, Stephen Knight, "Chaucer—A Modern Writer?" *Balcony* 2 (1965): 37-43. Modernist bir yazarın bilinçli olarak sunduğu nominalist poetik yaklaşım için bakınız, Richard J. Utz, "Medievalism as Modernism in Alfred Andersch's Nominalist Littérature Engagée," *Studies in Medievalism* 6 (1993): 76-90.

<sup>10</sup>Başvurunuz, James W. Earl, "Nominalism and Sex," *Hellas* 3/1 (Spring 1991): 84: "İzini sürdürdüğünüz nesnelere ve kişilerin "bireyler" olduğunu ve Platonik ideler ile genel ilkelerin geçici manifestoları olmadıklarını kendinize hatırlattığınız sürece, dünyanın labirenti içerisinde topladığınız ipuçlarıyla onların izlerini sürebilmeniz olanaklı olabilir."

<sup>11</sup>Mark Allen ve John H. Fisher, *The Essential Chaucer: An Annotated Bibliography of Major Modern Studies* (Boston: G.K.Hall, 1987); Lorraine Y. Baird-Lange and Hildegard Schnuttgen, eds., *Bibliography of Chaucer: 1974-1985* (Hamden, CT: Archon Books, 1988).

<sup>12</sup>Richard J. Utz, ed. *Literary Nominalism and the Theory of Re-reading Late Medieval Texts: A New Research Paradigm* (Lewiston, New York: Edwin Mellen Press, 1995); Hugo Keiper, Christoph Bode, and Richard J. Utz, eds., "Realist" vs. "Nominalist" Semiotics? *Shifting Paradigms in Literature: Medieval, Early Modern, and After* (yakında basılacak).

<sup>13</sup>J. Stephen Russell, "Skeleton's Bouge of Court: A Nominalist Allegory," *Renaissance Papers* 2 (1980): 1.

<sup>14</sup>Bakınız, Richard J. Utz, "Negotiating the Paradigm: Literary Nominalism and the Theory and Practice of Re-Reading Late-Medieval Texts," şunun içinde Richard J. Utz, ed., *Literary Nominalism and the Theory of Re-reading Late-medieval Texts* (Lewiston, N.Y.: Edwin Mellen Press, 1995), 12-15.

<sup>15</sup>Geoffrey Chaucer, *Troilus and Criseyde*, V: 1858.

<sup>16</sup> Bu dört araştırma alanına dair ayrıntılı bir çalışma için bakınız Watts and Utz, "Nominalist Perspectives."

<sup>17</sup> Sheila Delany, "Undoing Substantial Connection: The Late Medieval Attack on Analogical Thought," *Mosaic* 5 (1972): 33-52. Delany'in ufuk açıcı makalesi gözden geçirilip şurada yeniden yayınlandı: Sheila Delany, *Medieval Literary Politics: Shapes of Ideology* (Manchester/New York: Manchester University Press, 1990), 19-41.

<sup>18</sup> Knight, "Chaucer—A Modern Writer?" 37.

<sup>19</sup> Knight, "Chaucer—A Modern Writer?" 37.

<sup>20</sup> Bu tür uygulamalara dair bir tartışma için bakınız Watts and Utz, "Nominalist Perspectives," 162-63.

<sup>21</sup> J. Stephen Russell, *The English Dream Vision: Anatomy of a Form* (Columbus: Ohio State University Press, 1988); eleştirel tartışma ise şudur: Russell A. Peck, *Speculum* 65 (1990): 1041-44.

*Chaucer'ın Ge Ortaçağ İngiltere'sinde Edebi Nominalizm:  
Öncü Bir Paradigmaya Doğru*

---

<sup>22</sup> Bakınız Otl Aicher, Gabrielle Greindl ve Wilhelm Vossenkuhl, *Wilhelm von Ockham: Das Risiko modern zu denken* (München: Rückversicherungs AG, 1986), 130-145 ve Matthias Kaufmann, *Begriffe, Sätze, Dinge: Referenz un Wahrheit bei Wilhelm von Ockham* (Leiden: E.J.Brill, 1994), 2-3.

<sup>23</sup> Bakınız Hugo Keiper, "I wot myself best how y stonde: Literary Nominalism, Open Textual Form and the Enfranchisement of Individual Perspective in Chaucer's Dream Visions," şunun içinde, Richard J.Utz, ed., *Literary Nominalism and the Theory of Re-reading Late-Medieval Texts*, (Lewiston, N.Y.: Edwin Mellen Press, 1995), 205-34. Bu makale ikna edici bir biçimde iddia etmektedir ki bazı geç Ortaçağ metinlerinin spesifik biçimleri, onların "şeyleri ters yüz ederek yapılandırma potansiyelleri olması ve .... bunların genellikle sonuçsuz kalması ya da açık bir formu olması"nın (syf. 207)—ki bunlar nominalist düşünce yapılarıyla da paralellikler içermektedir, postmodern okumaları mümkün kılmaktadır.

<sup>24</sup> Bakınız örneğın, Richard Rorty'nin ironist/nominalist Derrida üzerine incelemeleri için, şunun içinde Richard Rorty, *Contingency, Irony and Solidarity* (Cambridge: Cambridge University Press, 1989) ya da Fredric Jameson, "Deconstruction as Nominalism" şunun içinde *Postmodernism: or the Cultural Logic of Late Capitalism* (Durham: Duke University Press, 1991), 217-259.